

Nieuwe Atheisterye Van Onse Tyden

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1668

§. 2. Wort ondersocht of het genoeg is ter Salicheyt, te ghelooven de
twaelf Artykelen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71466)

5. De Arianen gheloofden in Christum, maer hielden staende dat hy / oock naer sijne godlijcke natuere / minder was als sijnen hemelschen vader.

6. De Swenckfeldianen, ende sommighe Herdoopers hande voozgaende eeuwre geloofde in Christum, maer sepden dat hy gheen waerachtigh vleesch aenghenomen hadde upt de V. Maghet.

7. Sommighe Lutheranen van de voorszepde eeuwre geloofden in Christum, maer sepden dat sijn lichaem / eben als sijne godlijckheyt over al teghenwoordich was.

Nu vzaeghe ick van onse nieuwe Atheisten, of dese allegaer hebben konnen salich worden in hun ghesloof / ofte niet ? segghen sy dat jae ? hoe konnen sy dan hun verdoemen als vuple ende ongheloovighe ketters? segghen sy dat neen ? soo moeten sy dan / teghen hun epghen selven / bekennen dat het ter saligheyt niet ghenoech en is enckelijck te ghelooven in Christum, maer dat dit hanght van qualijck / of wel in hem te ghelooven: volghit dan dat weder een / oock die in Christum ghelooft / niet en kan salich worden.

§. 2.

Wort ondersocht of het ghenoech is ter Salicheyt, te ghelooven de twaelf Artykelen.

De Sectarisen segghen dat jae: Dit blijkt

1. upt Lutherus in *tria Symbola*: De twaelf artykelen van de Apostelen, seyt hy / vervatten, als een kort begriip, alle de Artykelen des Christelijcken gheloofs.

2. upt Musculus in *Locis. Tit. de Eccles*: pag. 309. Die sijn vermerelijck, seyt hy / de welke met de twaelf artykelen der Apostelen niet te vreden sijnde, noch andere dinghen willen ghelooft hebben.

3. upt Polanus. *P. 3. Thesum.* pag. 456: De twaelf artykelen der Apostelen, seyt hy / sijn ghenoechsaem ter salicheyt indien sy uytter herten ghelooft worden, en daer en wort niet meer vereyscht om te ghelooven.

25

Dit

Dit is het gheboelen der Lutheraen, met het welcke de Calvinisten oock over-een-komen.

1. Ioannes Calvijn, *Lib. 2. Instit. Cap. 16. §. 8.* In de twaelf artykelen der Apostelen, seyt hy / is het gheheel ende volkomen kort begrijp des gheloofs.

2. Witakerus *Tom. 2. Cap. 14. Pag. 170.* de ghene, seyt hy / die de twaelf artykelen recht gheloofst, dit gheloof is hem ghenoechsaem ter salicheyt.

3. Perkinus *in Cathol. Reform. Col. 476.* De twaelf artykelen, seyt hy / vervatten alle de leer-stucken vande Religie die nootsaekelijck moeten gheloofst worden.

Hierom normen de heden-daechse Sectarisen, de leer-stucken vande twaelf artykelen / fundamentele, ofte grondighe stucken / en al wat daer byten is / niet fundamentele, ofte niet noodich ter salicheyt.

Hier teghen leeren de Catholijcken heel contrarij te weten / voor eerst, dat er veele stucken moeten gheloofst worden als noodich ter salicheyt die nochtans noch opentlijck, noch bedecktelijck begrepen en sijn in de twaelf Artykelen. Ten tweeden, dat er gheen onderschept ghenaeckt en moet worden tusschen de gheloofs-stucken / als of sommighe fundamentele waren / andere niet fundamentele, maer dat alles wat in de heele H. Schryftuere begrepen staet / moet gheloofst worden als noodich ter salicheyt.

Er ick come tot de bewijzen van dese twee deelen / staet hier noch wel te bemercken / dat de Catholijcken onderschept maecken tusschen gheloofs-stucken die wydruckelijck en in het besonder moeten van een vedere gheloofst worden als noodich ter salicheyt / en tusschen die de welcke hier genoech is te gelooven bedecktelijck of / in het gemeen, onderwerpende voorziers het verstant aen het ghene de H. Kercke gheloofst: Alsoo moet een Chyisten mensch / om salich te sijn / uyt druckelijck, ende in het besonder gheloooven / 1. dat Godt / ten in sijn wesen, ende by in persoonen is. 2. Dat sijn sone Iesus Christus, Godt ende mensch voor ons heeft gheleeden ende ghestorven is / want van dese leer-stucken hanghen schier alle de reste als wesen de

de twee eerste fundamenten van de Chyftelijke Reli-
gion: Dies niet te min is een Chyften mensch ver-
bonden/ oock te gheloooven in t'ghemeen, ofte oock in
t'besonder (wanneer hy daer van de wetenschap heb-
ben sal/ ofte kan) alles wat in de heele gantsche
schryftuere verbadt wort/ ende dat op pene van de
verdoemnisse/ vervolgens als noodich ter salicheyts
maer te leeren (ghelyck de heiden-baechsche Sectarisen
doen) dat'er eenighe fundamentele stucken sijn die al-
leen moeten ghelooft worden om salich te sijn/ andere
die het bystaet te gelooven sonder hinderinghe der
salicheyt/ dat is godloos. Iek komme nu tot de be-
wijfen der questien van my nu daetelyck voor- ghe-
stelt.

§. 3.

Wort bewesen dat het niet ghenoech is tot de
Salicheydt, te gheloooven alleen wat in de
twaelv Artykelen begrepen is.

Voor eerst, De Sectarisen selve houden t'daer voor
dat de geschreue boeckē van het woort Godts/
het eenigh fundament vande heele Religie sijn/ name-
lyck om datse vande eeuwige waerheyt sijn uyt-
ghesproken/ ende ons achter-ghelacten als eenen
onseplbaeren reghel van het gheloof/ jae als rechter
van alle verschillen: Du vzaeghe ick oftmen dit
moet gelooven als een fundamenteel stuck noodich ter
salicheyt: seght ghy dat neen/ hoe noemt ghy dan de
geschreuen boecken van het woort Godts het eenigh
fundament van de heele Religie, reghel van het gheloof,
ende rechter vande verschillen? Seght ghy datmen dit
moet gheloooven als een fundamenteel stuck noodich
ter salicheyt? soo en is het dan niet ghenoech tot de
salicheyt te gheloooven alleen t'gene verbadt wort in
de twaelv Artykelen/ want in dese en wort het min-
ste ghewach niet ghemaect noch van het geschre-
ven